

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut

4/2024

Johanna Puhakka, Tulosaluepäällikkö

Erika Rannanheimo, Ylilääkäri

Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut

> Lasten ja nuorten palvelut

Antti Hoberg
Vastaava ylilääkäri

Johanna Puhakka
Tulosaluepäällikkö

PIEKSÄMÄKI

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut (pth)

Lasten mielenterveysvastaanotto
Nuorten mielenterveysvastaanotto

Minna Salomaa
Palveluesihenkilö
Erika Rannanheimo
Lääkäri

SAVONLINNA

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut (pth ja esh)

Lasten mielenterveysvastaanotto
Nuorten mielenterveysvastaanotto
Lastenpsykiatrian vastaanotto
Nuorisopsykiatrian vastaanotto
Nuorten kuntoutusyksikkö

Mervi Jouha
Palveluesihenkilö

MIKKELI

Lasten mielenterveyspalvelut (pth ja esh)

Lasten mielenterveysvastaanotto
Lastenpsykiatrian vastaanotto
Lastenpsykiatrian päiväosasto

Emmi Ahonen
Palveluesihenkilö vs.
Laura Netshajev
Lääkäri

MIKKELI

Nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut (pth ja esh)

Nuorten mielenterveysvastaanotto (Välkkäri)
Nuorisopsykiatrian vastaanotto
Nuorisopsykiatrian osasto

Eeva Knaappila
Palveluesihenkilö (avo ja osasto)

Perusterveydenhuollon palveluiden lääkäri **Erika Rannanheimo**

Nuorten mielenterveys ja riippuvuuspalvelut Eloisalla

Mielenterveys ja riippuvuuspalvelut

Keskivaikeat ja vaikeat oirekuvat, vaikutus toimintakykyyn kohtalainen tai vakava

Lääkärin lähete

Lievät ja keskivaikeat oirekuvat, vaikutus toimintakykyyn vähäinen

Hoidontarpeen arviointi

Palveluluukku:
chat
tai 015 744 7744

Lasten ja nuorten terveystalot

1. porras: koulu- ja opiskeluterveydenhuolto

- psykoedukatiiviset ja ohjaavat palvelut
- lyhyet oirefokusoidut interventiot

- ADHD-selvittelyt ja hoidon seuranta

Menetelmiä esimerkiksi:
• IPC
• Cool Kids

0. porras: kaikille avoimet palvelut

- Omahoito-ohjelmat (Mielenterveystalo.fi)
- Muut verkkopalvelut, esim. Omahelpperi (Omahelpperi.fi)
- Muut avoimet palvelut, esim. Järjestötoiminta
- Kunnan ennaltaehkäisevät palvelut, esim. nuorisotyö

3. porras: erikoissairaanhoidon palvelut

- Vaativat diagnostiikka hoitosuhteet
- pitkät terapiajaksot

Menetelmiä esimerkiksi:
• MDFT
• DKT
• psykoterapia

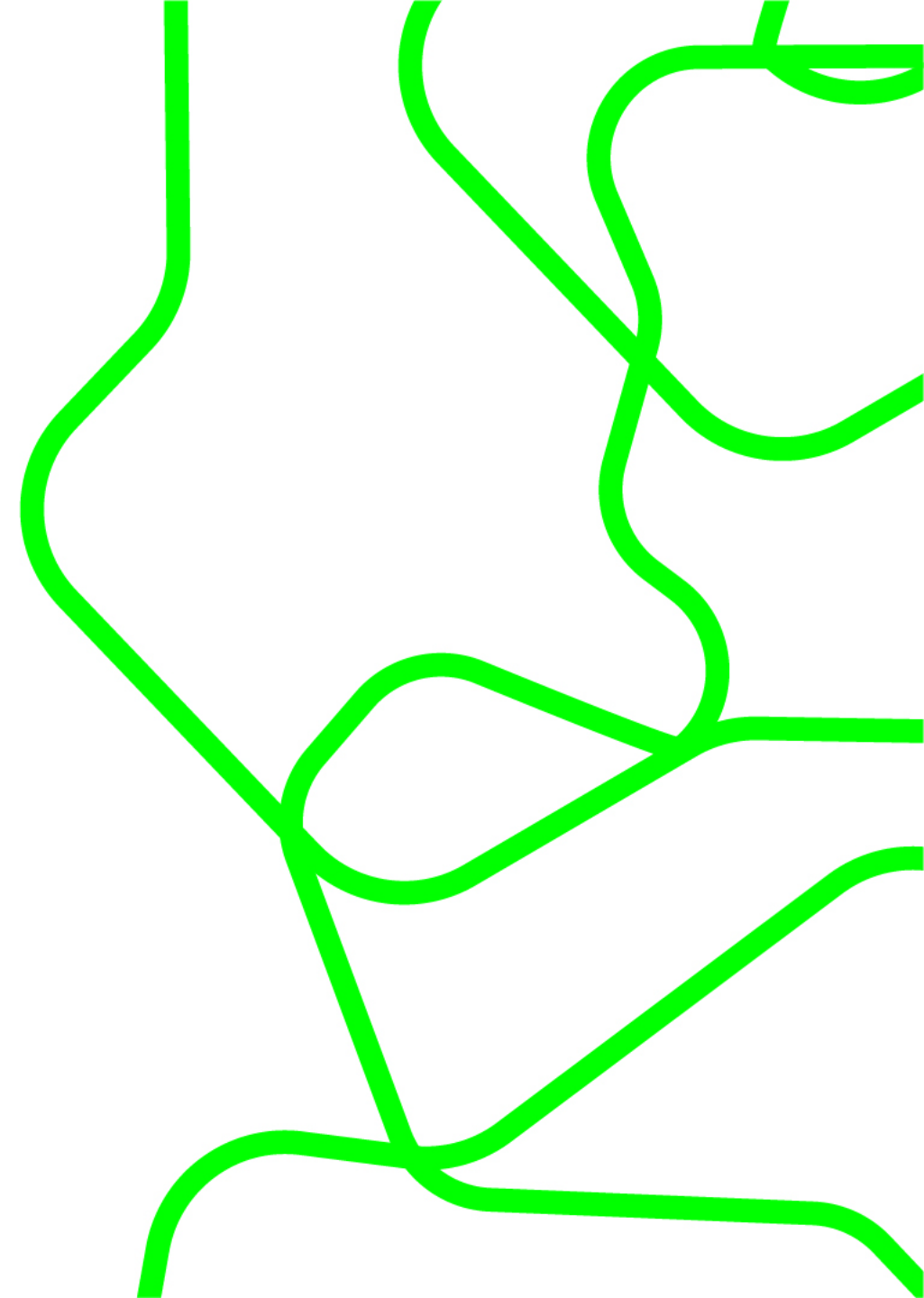
2. porras: perusterveydenhuollon ja opiskeluhuollon mielenterveyspalvelut

- Määrämittaiset ohjelmat
arviointi ja hoitojaksot
- Diagnostiikka ja hoitosuhteet
- terapeuttiset hoito-

Menetelmiä esimerkiksi:
• IPT-N
• Cool Kids
• DKT
• TF-KKT
• Ohjattu omahoito

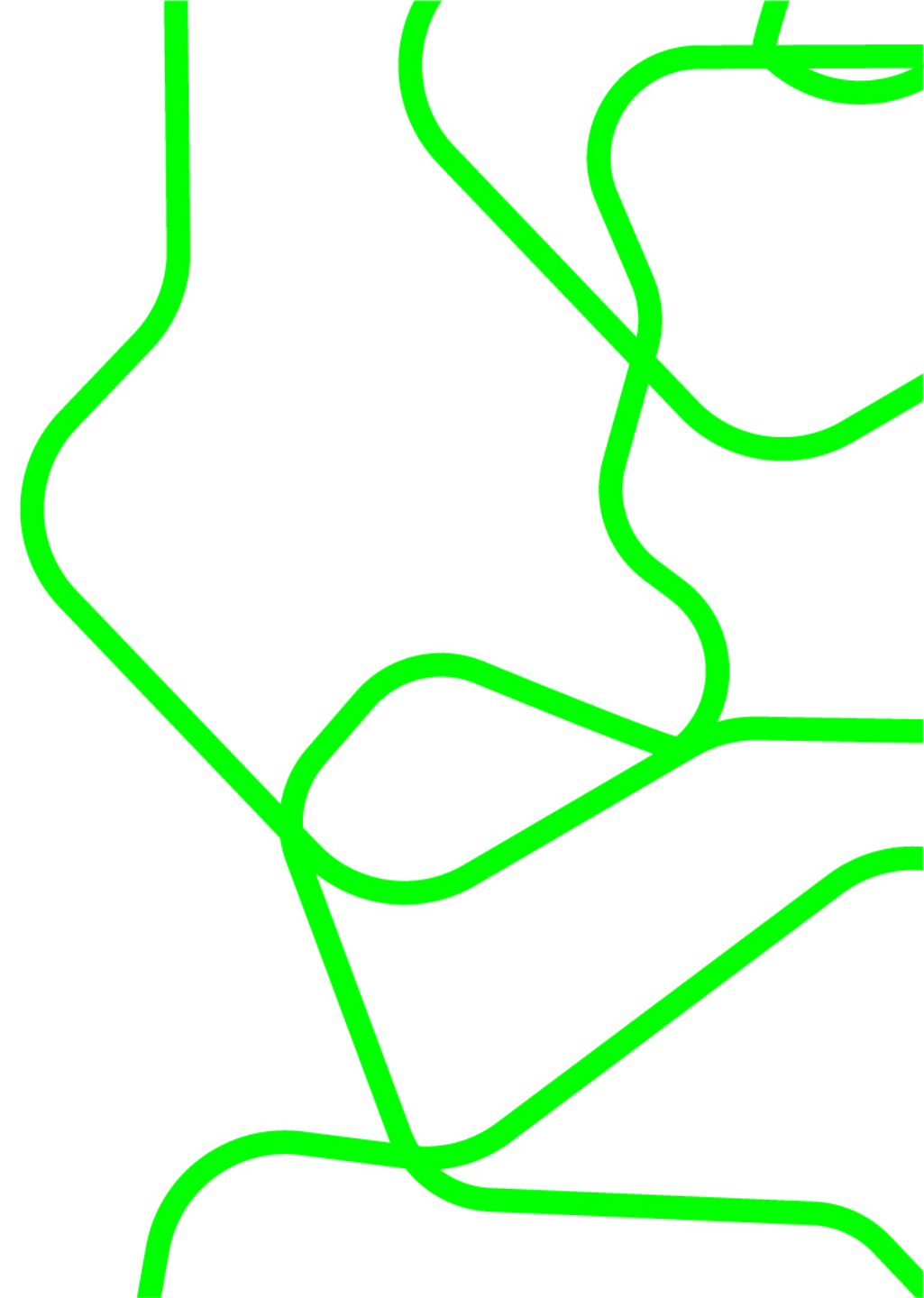
Perusterveydenhuolto

- Mikkelin
 - Mikkelin lasten mielenterveysvastaanotto
 - 0-12v + raskaana olevat
 - Sairaanhoidajat
 - Lääkäri
 - Psykologi
 - Mikkelin nuorten mielenterveysvastaanotto
 - 13-18v
 - Sairaanhoidajat
 - Psykologi
 - Päihdetyöntekijä
 - Vahva esh tuki

Perusterveydenhuolto

- Savonlinna
 - Savonlinna lasten mielenterveysvastaanotto
 - 0-12v + raskaana olevat
 - Sairaanhoidajat
 - Psykologit
 - Vahva esh tuki
 - Savonlinna nuorten mielenterveysvastaanotto
 - 13-23v
 - Sairaanhoidajat
 - Psykologi
 - Kuntoutusohjaajat (mm. nepsy-valmennukset)
 - Päihdetyöntekijä
 - Vahva esh tuki

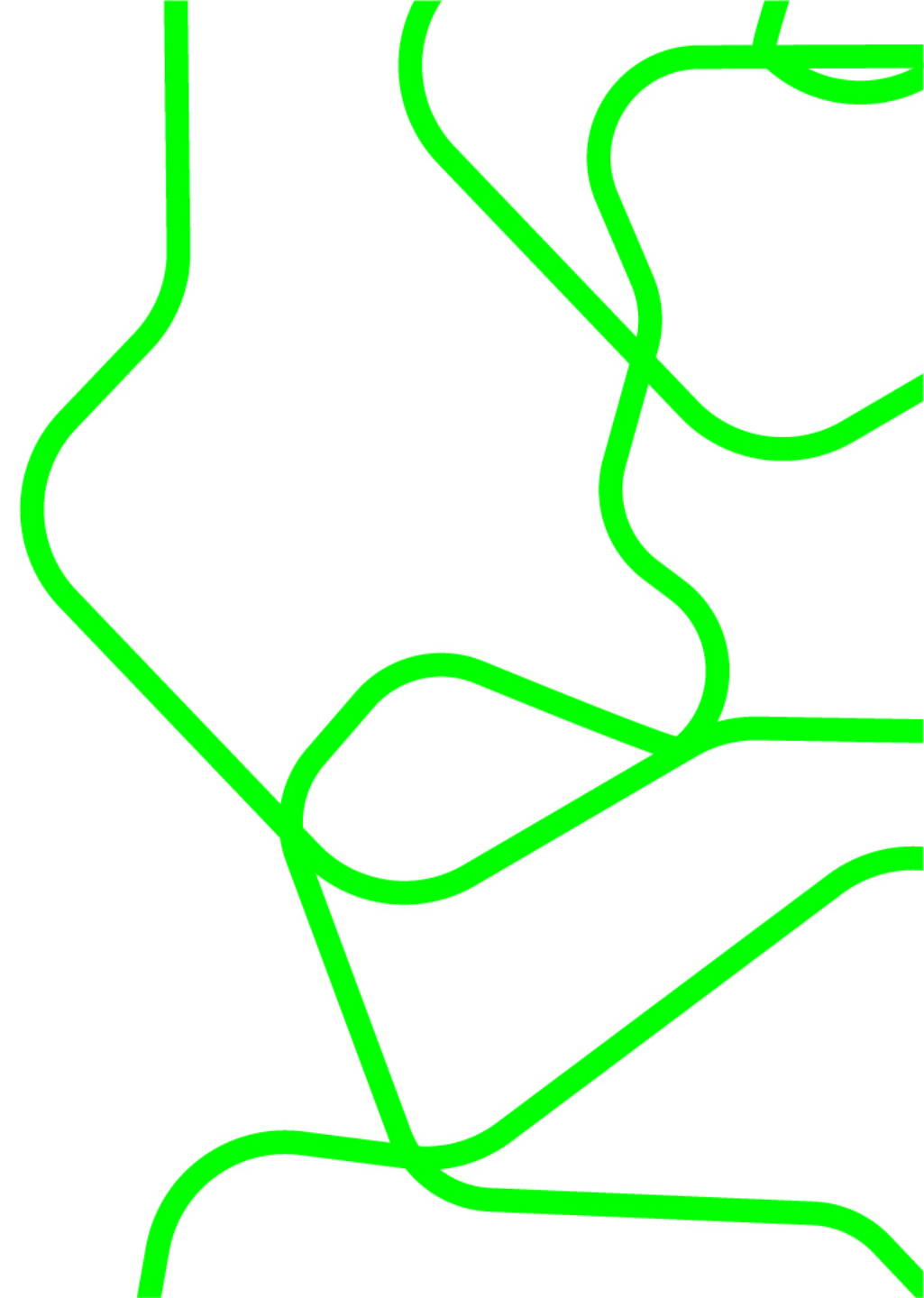

Perusterveydenhuolto

- Pieksämäki
 - Sairaanhoidajat
 - Psykologit
 - Perheterapeutti
 - Psykoterapeutti
 - Lääkäri

MieRin pth-tasolle kuuluvat:

- lievät ja keskivaikeat mielenterveyden häiriöt ja niiden epäilyt
- esim. tunne-elämän ja käytöksen häiriöt, ahdistuneisuus (yleinen ahdistuneisuus, paniikkioireet, sosiaalisten tilanteiden pelot, pakko-oireet ym. häiriötasoinen), masennus, syömishäiriöt, unihäiriöt, laajemmat neuropsykiatrisen oirekokonaisuudet, vuorovaikutussuhteiden häiriöt, päihde - ja riippuvuushaasteet

Hoitopolku mipä-palveluissa

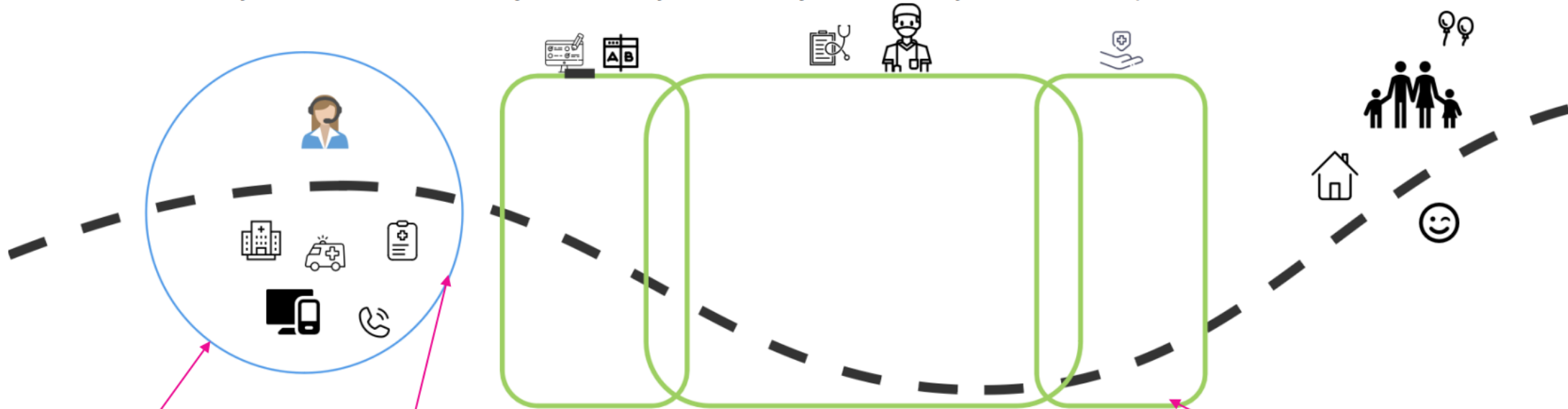
Hoitokokonaisuus

Yhteydenotto

Arviointijakso 1-5 käyntiä

Hoitojakso 8-10 käyntiä

Hoidon päättäminen

- Hoidon tarpeen arviointi

- Ohjaus yhteydenoton aikana:
- Omahoitomateriaalit
- Terapianavigaattori
- Esitiedot samankaltaisina hva:lla (nuoret)

- Luottamukset rakentaminen
- Tavoitteet
- Tilannekartoitus -> fraasipohja ohjaa
- Mittarit
- Verkoston huomioiminen
- Kirjaaminen
- Hoitosuunnitelma

- Hoitosuunnitelman tarkennus
- Tavoitteet
- Strukturi
- Hoidon lopetuksen valmistelu
- Luottamuksen ja yhteistyösuhteen syventäminen, osallisuus
- Verkoston huomiointi
- Hoidon etenemisen seuranta, mittarit
- Väliarvio viimeistään 3 kk päästä
- Jakso voi olla lyhyempikin tai tarvittaessa yli 10 käyntiä
- Kirjaaminen

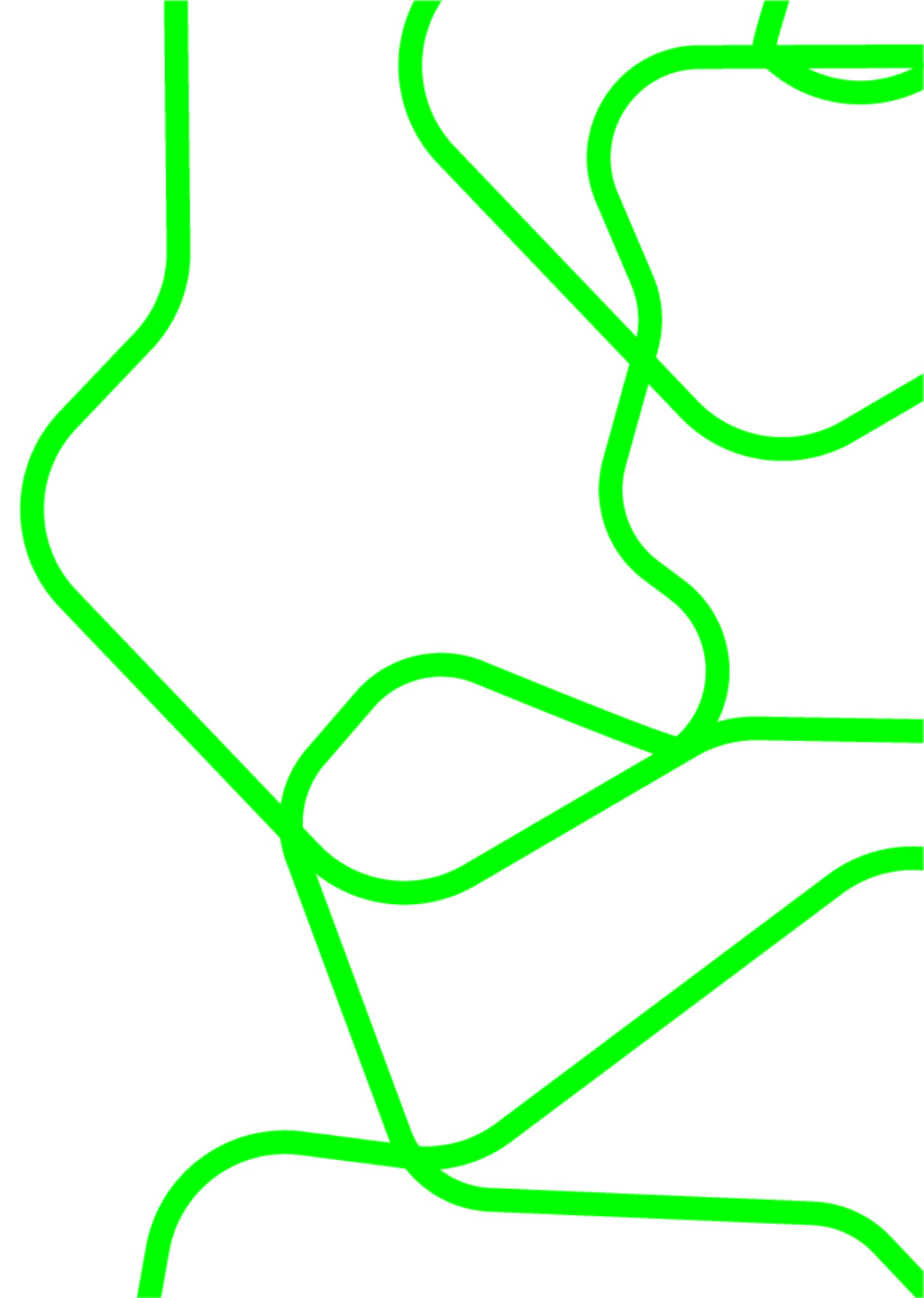
- Hoitojakso päätty perusteiden täytyessä
- Potilaan ja työntekijän arvio, mittarit
- Palaute
- Kirjaaminen
- Jatkosuunnitelma, loppuarvio

Erikoissairaanhoito

- Mikkelissä
 - Lastenpsykiatrian vastaanotto
 - pikkulapsityöryhmä 0-5v + raskaana olevat
 - Kouluikäisten työryhmä 6-12v
 - Päiväosasto (avopalvelua)
 - Nuorisopsykiatrian vastaanotto
 - Poliklinikka
 - Osasto
- Savonlinnassa
 - Lastenpsykiatrian vastaanotto → pth
 - Nuorisopsykiatrian vastaanotto → pth

Ohjaaminen palveluihin

- Perusterveydenhuoltoon ei tarvita lähetettä
 - Palveluluukku, linja 3
 - Hoidon tarpeen arviointi = HTA
 - Perusterveydenhuollossa arviointijakso ja hoitajakso
 - Lievät-keskivaikeat
- Erikoissairaanhoidon lääkärin läheteellä
 - Vaikeat-keskivaikeat

Palveluluukku

- Lasten, nuorten ja perheiden terveystalveluiden asiakasohjaus koko Eloisan alueella.
- Chat ja puhelin on avoinna ma-pe klo 8-15
- **Puh:** 015 744 7744 **Chat:** etelasavonha.fi
 - Takaisinsoittopyynnot klo: 14 asti
 - Mahdollisuus asioida puhelimitse ja sähk6isesti yhdell6 yhteydenotolla
- Yhteydenotot ohjautuvat oikealle ammattilaiselle
- Yksi numero ja erilliset omat linjat (sihteeri, terveydenhoitaja ja mierihoitaja)
- Sujuva ohjaus sosiaalipalveluihin
- Sihteerilinjalle: ajanvarausten peruutukset ja muutokset
- Jo olemassa olevat hoitosuhdeasiat edelleen oman hoitajan kautta

Hankekehittäminen

- RRP: Nuoret ja nuoret aikuiset, vuoden 2025 loppuun
 - Yhtenäiset toimintatavat (Arviointi- ja hoitajaksot, ajanvarauskirjojen yhtenäistäminen, nepsy...)
 - Verkostoyhteistyö (konsultointikäytännöt, yhteistyön rakenteet...)
 - Digi-palvelut (uudet innovaatiot...)
- Pähkä-hanke
 - Alkaa vuoden 2025 alussa
 - Päihdeperheiden palvelut
- Varikko-hanke, suunniteltu aloitus elokuu 2024
 - Nuorten mielenterveyspalvelujen ja Lastensuojelun yhteistyön kehittäminen
 - Sosiaalipalvelujen hallinnoima hanke

Yhteiskehittäminen Sote-keskuksen kanssa

- MieRi sairaanhoitajat opiskeluterveydenhuoltoon
 - Yhtenäiset toimintatavat koko alueella
 - Yhteiskehittämisen tapaaminen sovittu 22.4. ja seuraava tapaaminen kesäkuun alussa
 - Tavoite, että toimintamallit käytössä elokuussa 2024
- Varhaisen vuorovaikutuksen työ (raskaana olevat ja pikkulapset)
 - ”Isot linjat” terveystalvelujen sisällä tehty
 - Neuvolapalvelut ja MieRi-palvelut
 - Rekrytoinnit kesken Savonlinnassa ja neuvolapalveluilla Mikkelissä
 - Kehittäminen jatkuu, kun työntekijät palkattu; kevät 2024
 - Jatkotyöskentely sosiaalipalvelujen ja lastenpsykiatrian kanssa kun rekrytoitu; syksy 2024
- Lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut perusterveydenhuollossa
 - Yhtenäiset prosessit
 - Yhtenäiset kriteerit
 - Ohjeita ohjautumiseen ja prosesseihin jo on ja yhteistyössä kehittämistä jatketaan
- Palveluluukku
 - Aloittanut 1.2.2024
 - HVA:n laajuinen hoidon tarpeen arviointi
 - Chat- ja puhelinpalvelu
 - Sisällön ja yhteistyörakenteiden hiominen jatkuu

Ajankohtaiset kehittämissasiat

- Savonlinnan erikoissairaanhoidon sulauttaminen perusterveydenhuoltoon
 - Osallistava kehittäminen kevään 2024 aikana
 - Erikoissairaanhoidon otetaan potilaita kesään 2024 asti
 - Vuoden 2025 alusta Savonlinnassa tuotetaan perusterveydenhuoltoa ja erikoislääkärijohtoista perusterveydenhuoltoa
- Nepsy-asiat
 - Nepsy-valmennukset omana toimintana: Yksilö-, ryhmä- ja perhevalmennukset
 - Yksilövalmennusten toimintamalli valmistumassa; tavoite kevät 2024
 - Nepsy hoitopolku, yhteistyössä Sote-keskuspalveluiden kanssa; valmistuu kevät 2024
- Päihde- ja riippuvuustyö
 - Yhtenäiset toimintamallit
 - Yhtenäiset henkilöstörakenteet
 - Yhtenäiset ohjeet ohjautumiseen ja arviointiin käyttöön toukokuun 2024 alusta
- Lasten perusterveydenhuollon arviointi- ja hoitajaksot, vuoden 2024 aikana
 - Perhearviointi-malli; kevät 2024
 - Fraasit; kevät 2024
- Nuorisopsykiatrian arviointi- ja hoitajaksot, aloitetaan syksyllä 2024

Jatkuu...

- Perusterveydenhuollon hoitotakuu
 - HTA samana päivänä kaikissa pth-palveluissa
 - 14 vuorokauden hoitotakuu
 - Syksyllä 7 vuorokauden hoitotakuu?
 - Pääsääntöisesti toteutuu, joka kansallisesti poikkeuksellisen hyvä tilanne
- Ankkuri-toiminta Pieksämäelle
 - Aloitettu syksyllä 2023
 - Yhtenäistettävä työtehtäviä koko alueella
- Ohjattu omahoito käyttöön syksyllä 2024
 - Koulutetaan kaikki pth-sairaanhoitajat
- Interventionavigaattori (Nuorten Navi) otetaan käyttöön
 - Projektiryhmä nimetty ja valmistelu kevät 2024
 - Otetaan käyttöön syyskuussa 2024
 - <https://www.interventionavigaattori.fi/>

Muuta ajankohtaista

- Perusterveydenhuoltoon yleislääkärit Mikkeli ja Savonlinna
 - Rekryt avattu 4/2024
- Jalkautuvan työn lisääminen
 - Yläkouluille jalkautuminen suunnitelmallista
 - Pieksämäellä toteutuu
 - Mikkelin seutu: elokuu 2024
 - Savonlinnan seutu: vuoden 2025 alusta? (aikataulu vielä avoin)
- Henkilöstörakenteen yhtenäistäminen perusterveydenhuollossa
 - Moniammatilliset tiimit
 - Tarkoituksenmukaisuus
 - Tehtäväkuvat
 - ”Ajan kanssa” -tehtävää
- Tiimirakenteiden yhtenäistäminen
 - Asiakastiimit
 - Henkilöstökokoukset
 - HVA:n laajuiset tiimit
 - Tavoite, että yhtenäiset tiimirakenteet käytössä syksy 2024
- Yhteistyö PSHVA (YTA)
 - Lasten ja nuorten menetelmäkeskus
 - Koulutukset: IPC, IPT-N, CoolKids, Ohjattu Omaha-ohje, Interventionnavigaattori
 - Keskustelua tulevista psykososiaalisista menetelmistä